

Onderwerp Management letter accountant 2019	
Nummer	2019/960645
Portefeuillehouder	Snoek, M.
Programma/beleidsveld	7.2 Algemene dekkingsmiddelen
Afdeling	CC
Auteur	Jelsma, N.
Telefoonnummer	023-5113212
Email	njelsma@haarlem.nl
Kernboodschap	<p>De accountant PwC heeft de definitieve management letter aangeboden na uitvoering van de interim controle in het najaar.</p> <p>PwC heeft haar controle net als voorgaande jaren uitgevoerd aan de hand van 'the three lines of defence'. De belangrijkste boodschap in de management letter is dit jaar dat belangrijke voorbereidende stappen zijn gezet om de interne beheersing in de eerste en tweede lijn te verbeteren en daarmee goede voortgang is geboekt. Hetzelfde geldt voor de IT processen. Aandachtspunten zijn nog wel de zichtbaarheid van de interne beheersmaatregelen (vastlegging) en het ontbreken van (kwalitatieve) procesbeschrijvingen. PwC adviseert hier op in te zetten het komende jaar en beveelt aan de rapportage van het Interne Audit Team (rapportage: Processen stand van zaken in beeld gebracht) als basis te nemen om de interne beheersing binnen de eerste en tweede lijn te verbeteren.</p> <p>Nog steeds geldt dat de accountant door de werkzaamheden van de derde lijn tot een goedkeurende verklaring kan komen.</p> <p>Een samenvatting van de bevindingen wordt in een hoofdboodschap weergegeven op pagina 3 van het PwC rapport.</p>
Behandelaar voor commissie	<p>Het college stuurt de informatienota ter kennisname naar de commissie Bestuur.</p> <p>Deze rapportage, ook wel managementletter genoemd, is gericht aan de organisatie en vraagt van het college geen verdere actie.</p>
Relevante eerdere besluiten	N.v.t.

Besluit College d.d. 7 januari 2020	Het college stelt de informatienota aan de commissie Bestuur vast. de secretaris, de burgemeester,
--	--

Inleiding

Het bijgevoegde rapport van PwC bevat de tussentijdse bevindingen en aanbevelingen van de accountant van de gemeente Haarlem naar aanleiding van de interim controle 2019. De rapportage is besproken met de gemeentesecretaris en de wethouder Financiën en op 3 december 2019 met de auditcommissie.

2. Kernboodschap

De interim controle maakt deel uit van de controle door de accountant op de jaarrekening 2019. Deze controle heeft als doel een goed beeld te krijgen van de bedrijfsprocessen van de gemeente Haarlem. De interim controle gaat vooraf aan de eindejaarscontrole en het verstrekken van de controleverklaring. In de managementletter verwoordt de accountant de bevindingen uit de interim controle.

De belangrijkste boodschap van PwC is dit jaar dat belangrijke voorbereidende stappen zijn gezet om de interne beheersing in de eerste en tweede lijn te verbeteren. Op diverse specifieke aandachtspunten is voortgang zichtbaar. Hierbij wordt aangetekend dat zichtbaarheid van de interne beheersmaatregelen en het ontbreken van (kwalitatieve) procesbeschrijvingen nog wel aandachtspunten zijn. De opzet van verschillende processen is hierdoor nog als ontoereikend beoordeeld vanuit het controleperspectief waardoor de accountant in de jaarrekeningcontrole niet kan steunen op deze interne beheersmaatregelen. Dit wil overigens niet zeggen dat een proces in het geheel niet goed is opgezet of wordt uitgevoerd. PwC acht de interne beheersing als geheel van goed niveau en kan door de werkzaamheden van de derde lijn wel tot een goedkeurende verklaring komen.

In haar audit heeft PwC de rapportage van het Interne Audit Team meegenomen (rapportage: Processen stand van zaken in beeld gebracht). PwC onderschrijft de conclusies in dit rapport en beveelt aan dit rapport als basis te nemen om de interne beheersing binnen de eerste en tweede lijn te verbeteren.

Ook voor de IT processen is geconstateerd dat in 2019 vooruitgang is geboekt op de IT beheersmaatregelen (IT General Controls) maar de accountant voor de controle door gebrek aan zichtbaarheid en vastlegging nog onvoldoende kan steunen op de IT- omgeving, met name gelet op

het wijzigingsbeheer en toegangsbeheer op applicaties. Pas als de IT General Controls volledig toereikend zijn kan de accountant steunen op de IT beheersmaatregelen in de applicaties. Ook hiervoor geldt dat door de werkzaamheden van de derde lijn de accountant tot een goedkeurende verklaring kan komen.

Daarnaast merkt PwC op dat wordt gewerkt aan de verbetering van de informatiebeveiliging en privacy maatregelen. PwC onderschrijft de stappen en initiatieven en adviseert daarbij de interne beheersing periodiek te laten toetsen op het beleid en de AVG.

Een samenvatting van de bevindingen wordt in een hoofdboodschap weergegeven op pagina 3 van het PwC rapport.

3. Consequenties

De organisatie onderneemt al de nodige acties om aan de aandachtspunten en aanbevelingen van de accountant te voldoen, zoals:

- Een voorgenomen onderzoek in het kader van art. 213a naar de doelmatigheid van het “three lines of defence-model” zoals gemeld in de Programmabegroting 2020-2024.
- Verbeterplan Informatiebeveiliging, de betreffende Informatienota “Stand van zaken Informatiebeveiliging” wordt nog deze maand aan de Raad aangeboden.
- Investerings en verbeteringen op IT-gebied.

4. Vervolg

Op 3 december 2019 is de concept managementletter besproken in de auditcommissie. De definitieve management letter is aangeboden aan het college en vervolgens aan de commissie Bestuur.

Na de accountantscontrole van de jaarrekening 2019 worden college en raad door de accountant geïnformeerd met een verslag van bevindingen over de voortgang van de aanbevelingen.

5. Bijlage

Bijlage 1: Rapportage interim bevindingen 2019 gemeente Haarlem van PricewaterhouseCoopers.